

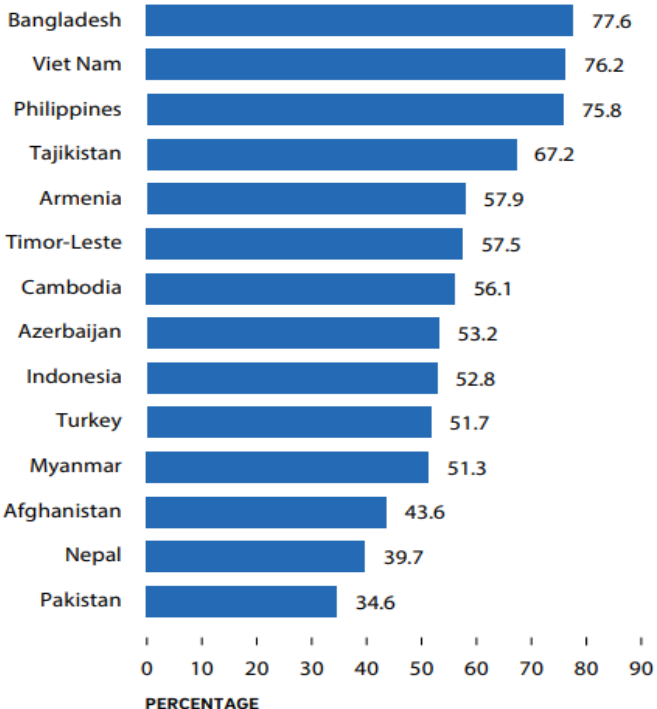
បណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកមានប្រជាជនភាគចំនួនច្រើនប្រឈមនឹងហានិភ័យអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយនានា។ បណ្តាប្រទេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ចំនួនប្រាំដូចជា៖ វៀតណាម ហ្វីលីពីន កម្ពុជា ឥណ្ឌូនេស៊ី និងមីយ៉ាន់ម៉ាមានប្រជាជនជាងពាក់កណ្តាលរស់នៅក្នុងតំបន់ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់។ ហើយនឹងប្រជាជនបង់ក្លាដេសប្រមាណជា ៧៨% រស់នៅក្នុងតំបន់ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់។

សហគមន៍ទាំងនេះភាគច្រើនរស់នៅក្នុងស្ថានភាពក្រីក្រដែលកាន់តែអាក្រក់ទៅៗដោយសារផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ពួកគេមានលទ្ធភាពភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានសេវាកម្ម និងឱកាសសម្រាប់ការចិញ្ចឹមជីវិតនៅដោយមានសមត្ថភាពទាប ដើម្បីបន្តទៅនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

លើសពីនេះទៀត ការប្រែប្រួលនិងហានិភ័យទាំងនេះមិនពឹងផ្អែកលើគ្នាទេ ព្រោះថាអន្តរកម្មរបស់វាជាមួយអន្តរកម្មរបស់មនុស្ស និងដំណើរការធម្មជាតិផ្សេងទៀតអាចបន្ថែមផលប៉ះពាល់ ដែលអាចកើតមានកាន់តែអាក្រក់ឡើងទៅលើសហគមន៍ ជាពិសេស អ្នកដែលជួបការលំបាកនិងបាត់បង់ឱកាស។ ដូច្នេះ ការដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះនឹងត្រូវមានវិធីសាស្ត្ររួមបញ្ចូលគ្នា និងវិន័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសហការគ្នារវាងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ អាជីវកម្ម ការអប់រំ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ យើងសង្កត់ធ្ងន់ថា ទោះជាប្រទេសនានាអាចអនុវត្តវិធានការណ៍កាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសក៏ដោយ គេមិនគួរព្រងើយកន្តើយចំពោះគ្រោះថ្នាក់អាកាសធាតុដែលកំពុងវិវត្តដោយសារតែការបំពាយខ្ពស់នៃប្រព័ន្ធស្រូវស្រុក និងនៅតែបន្តបណ្តាលឱ្យបាត់បង់អាយុជីវិត និងខូចខាតយ៉ាងខ្លាំងដល់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មនុស្ស និងសម្បត្តិធម្មជាតិ។ ចំណុចសំខាន់នោះគឺការវាយតម្លៃរបស់ IPCC លើសីតុណ្ហភាព 1.5°C ដែលបញ្ជាក់ពីបុព្វហេតុដែលចាក់ឬសយ៉ាងជ្រៅនៃភាពងាយរងគ្រោះ ដូចជា៖ វិសមភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងអសមភាពនិងការរិចរិលបរិស្ថានធម្មជាតិដែលគាំទ្រដល់សេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីក្នុងចំណោមសេវាកម្មផ្សេងៗ។

កម្រិតខ្ពស់នៃផ្ទះកញ្ចក់បច្ចុប្បន្ននេះ នៅក្នុងបរិយាកាសបង្កើនហានិភ័យអាកាសធាតុនិងផលប៉ះពាល់កាន់តែអាក្រក់ទៅៗ ជាពិសេស សហគមន៍ដែលងាយរងគ្រោះ ដែលត្រូវការឱ្យគាត់ឆ្លើយតបជាបន្ទាន់លើការបង្កើនសមត្ថភាពបន្ត និងភាពធន់របស់បណ្តាសហគមន៍នៅអាស៊ី។ នេះគឺជាមធ្យោបាយតែមួយគត់សម្រាប់ប្រជាជនរបស់ខ្លួនដើម្បីរស់នៅនិងរីកចម្រើនតាមរយៈការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបច្ចុប្បន្ននិងអនាគត។ ទោះជាយ៉ាងណា ដំណោះស្រាយទាំងនេះត្រូវសម្របសម្រាប់តំបន់នីមួយៗដើម្បីដោះស្រាយគ្រោះថ្នាក់ដែលពួកគេកំពុងជួបប្រទះ។

ដូច្នេះ ចាំបាច់ណាស់ដែលត្រូវកំណត់ការកើនឡើងកម្ដៅភពផែនដីត្រឹម 1.5°C ជំនួសឱ្យ 2°C ឬខ្ពស់ជាងនេះ នឹងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់និងហានិភ័យជាបន្តបន្ទាប់ចំពោះសហគមន៍និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។ ការធ្វើដូចនេះក៏ផ្តល់ឱកាសដល់សហគមន៍ដែលងាយរងគ្រោះបន្ថែមទៀតដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ត និងភាពធន់នឹងគ្រោះមហន្តរាយដែលបណ្តាលមកពីអាកាសធាតុ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការណែនាំសន្ទនាមួយ និងផលជះនៃករណីដែលចាប់ផ្តើមយឺតៗ។

ប្រភព ESCAP ឆ្នាំ 2019 តួលេខ 2-6

ដូច្នេះ យើងសូមអំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ ដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ជាសាធារណៈនូវទស្សនៈរបស់ខ្លួន។

ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ NDC ចំពោះ ១) មហិច្ឆតាខ្ពស់សម្រាប់ការកាត់បន្ថយការបំពាយខ្ពស់នៃផ្ទះកញ្ចក់និងការបន្តនឹងការការពារប្រជាជន និងបរិស្ថានកាន់តែខ្លាំង ២) បង្កើតបញ្ញត្តិកម្មនិងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ការផ្លាស់ប្តូរពីឥន្ធនៈហ្វូស៊ីលទៅជាថាមពលកកើតឡើងវិញក្នុងលក្ខណៈមួយ ដែលមិនបោះបង់ភាពត្រឹមត្រូវអាកាសធាតុ សុខុមាលភាពរបស់សហគមន៍ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងមិនលើកកម្ពស់ដំណោះស្រាយមិនពិតនិងវិស្វកម្មមីសូស្រូម ៣) លើកកម្ពស់សកម្មភាពនិងផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈលើដំណោះស្រាយដែលមានមូលដ្ឋានលើផលប្រយោជន៍សម្រាប់ការកាត់បន្ថយ ការបន្ត និងភាពធន់នឹងការខាតបង់ និងការខូចខាត និង ៤) ធានាឱ្យបាននូវការទទួលបានសេវាកម្មពីសហគមន៍ដោយផ្ទាល់ រួមមានស្ត្រីនិងក្រុមងាយរងគ្រោះដទៃទៀតចំពោះហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់អាកាសធាតុ។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងសូមអំពាវនាវឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ពហុភាគី និងធនាគារឯកជនបញ្ឈប់ការគាំទ្រគម្រោងដែលបង្កើនការបំពាយខ្ពស់នៃ GHG និងធ្វើឱ្យអាកាសធាតុកាន់តែអាក្រក់ឡើង។